

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru instituirea Programului de finanțare "Investim în studenții români din diaspora – STUD-IN-VEST"

Analizând propunerea legislativă pentru instituirea Programului de finanțare "Investim în studenții români din diaspora – STUD-IN-VEST" (b183/01.04.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1729/02.04.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D372/03.04.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea Programului de finanțare „Investim în studenții români din diaspora – STUD-IN-VEST”, care are ca obiectiv acordarea de finanțări cu caracter nerambursabil cetățenilor români care au absolvit cu diplomă cursurile unor instituții de învățământ superior de prestigiu din străinătate.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Ca **observație cu caracter general**, în ceea ce privește categoria actului normativ prin intermediul căruia pot fi instituite reglementări de natura celor cuprinse în prezenta propunere

legislativă, considerăm că această materie ține de competența de reglementare a Guvernului. Astfel, potrivit art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, **Guvernul „aprobă, prin hotărâre, strategiile, programele și metodologiile, pe domenii de activitate”**. În principiu, legea trebuie să conțină norme cu caracter primar și, totodată, să stabilească temeiul legal al hotărârii Guvernului pentru aprobarea unui astfel de program.

Sub rezerva acestei observații, formulăm în cele ce urmează o serie de propuneri și recomandări ce privesc respectarea normelor de tehnică legislativă și a uzanțelor normative, precum și redactarea textului propunerii legislative.

5. Din punct de vedere terminologic, semnalăm o necorelare între **titlu**, care folosește termenul „instituirea”, și **art. 1 alin. (1)**, în cuprinsul căruia este utilizată expresia „Se aprobă”.

6. La **art. 1 alin. (1)**, în ceea ce privește expresia „universități de top acreditate din străinătate”, semnalăm că, în forma propusă, norma este lipsită de previzibilitate. Referitor la acest aspect, precizăm că Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, folosește sintagma „*instituții de învățământ superior de prestigiu din alte state*” și prevede că lista acestora se aprobă prin ordin al ministrului educației.

Prin urmare, propunem ca expresia „universități de top acreditate din străinătate” să fie înlocuită cu expresia „**instituții de învățământ superior de prestigiu din alte state, a căror listă se aprobă prin ordin al ministrului educației**”.

La **alin. (2) lit. a)**, în legătură cu sintagma „societăți comerciale”, semnalăm faptul că, potrivit dispozițiilor art. 77 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare, ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la „societatea comercială/societățile comerciale”, după caz, trimiterea se consideră a fi făcută la „societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

De asemenea, referitor la formularea „după data intrării în vigoare a prezentei legi”, menționăm faptul că legile produc efecte numai pentru viitor; prin urmare, propunem eliminarea ei, ca superfluă.

Observațiile de mai sus sunt valabile pentru toate cazurile similare din cuprinsul propunerii legislative.

Totodată, având în vedere definiția prevăzută la art. 2 lit. a), termenul „beneficiarii” se va înlocui cu sintagma „beneficiarii **programului**”. Pentru unitate de redactare, observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru celelalte prevederi ale proiectului care cuprind termeni și expresii precum: „beneficiarilor definiți la art. 2”, „beneficiarii programului, definiți la art. 2”, „beneficiarul” și „beneficiarilor”.

La **lit. c)**, pentru o exprimare specifică legislației în domeniul învățământului, expresia „unitățile de învățământ de stat gimnazial, liceal și universitar” va fi redată sub forma „unitățile de învățământ **gimnazial și liceal și instituțiile de învățământ superior de stat**”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art. 2 lit. d)**.

Totodată, pentru previzibilitatea normei, propunem revederea și reformularea textului „conform procedurilor prevăzute de lege”, întrucât formularea respectivă este lipsită de precizie.

La **alin. (3)**, pentru considerentul arătat în cazul normei de la art. 1 alin. (1), expresia „universităților de top din străinătate” se va înlocui cu expresia „**instituțiilor de învățământ superior prevăzute la alin. (1)**”. Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru **art. 2 lit. a)**, trimiterea urmând a viza, în acest caz, „art. 1 alin. (1)”.

Totodată, pentru corectitudinea redactării, în loc de „alin. 1” se va scrie „**alin. (1)**”.

Pentru același considerent, la **alin. (4)**, termenul „prevăzute” va fi înlocuit cu sintagma „prevăzute **la**”, iar denumirile celor două ministere vor fi scrise cu inițiale mari.

În ceea ce privește **alin. (4) și (5)**, având în vedere că se referă la finanțarea programului, iar **alin. (6)**, la elaborarea ghidurilor solicitanților, este de analizat dacă acestea nu ar trebui redactate ca articole distincte, marcate în mod corespunzător. În cazul în care este agreată această propunere, articolele subsecvente se vor renumera, iar normele de trimitere vor fi revăzute.

La **alin. (5)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, sugerăm ca expresia „celor două ministere” să fie redată sub forma „**ministerelor prevăzute la alin. (4)**”.

La **alin. (6)**, potrivit uzanțelor normative, propunem ca norma să fie reformulată astfel:

„(6) Pentru punerea în aplicare a programului prevăzut la alin. (1), **în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a normelor metodologice de aplicare a prezentei legi, ministerele prevăzute la alin. (4) elaborează ghidurile solicitanților.**”

7. La **art. 2**, propunem ca **partea introductivă** să fie reformulată astfel:

„Art. 2 - În **sensul** prezentei legi, **expresiile** de mai jos au următoarele semnificații:”.

La **lit. a)**, pentru fluența normei, propunem inserarea prepoziției „**de**” după cifra „35” și eliminarea sintagmei „de lungă durată”, ca superfluă.

La **lit. b)**, pentru același considerent, propunem ca sintagma „beneficiarul a absolvit studiile universitare” să fie redată sub forma „**acesta** a absolvit studiile universitare”.

La **lit. c)**, pentru o formulare corectă, expresia „unui noi afaceri” va fi redactată sub forma „**unei** noi afaceri”.

Referitor la noțiunile de la **lit. b) și c)**, semnalăm că, deși acestea sunt definite în cuprinsul normelor respective, noțiunile respective nu sunt folosite în cadrul proiectului.

La **lit. e)**, termenul „comunitare” se va înlocui cu expresia „**a Uniunii Europene**”.

8. La **art. 3 alin. (1)**, având în vedere că norma referitoare la elaborarea ghidurilor solicitanților este deja prevăzută la art. 1 alin. (6), propunem ca norma să debuteze astfel: „(1) **Ministerele prevăzute** la art. 1 alin. (4) organizează procedurile ...”.

La **alin. (2) teza întâi**, potrivit uzanțelor normative, recomandăm organizarea textului propus astfel:

„(2) La **elaborarea** ghidurilor solicitanților **potrivit art. 1 alin. (6)**, **ministerele** prevăzute la art. 1 alin. (4) trebuie să asigure respectarea **următoarelor principii**:

a) principiul egalității de gen în alocarea granturilor;

b) principiul priorității alocării granturilor pentru activități economice care conduc la echilibrarea decalajelor dintre regiunile de dezvoltare;

c) principiul priorității alocării granturilor pentru activități în domeniul prioritare ale politicilor economice europene;

d) principiul priorității alocării granturilor pentru afacerile care pun accent pe metode inovative, specifice studiilor derulate de beneficiarii programului”.

Referitor la norma propusă la **teza a doua**, potrivit căreia „**alte criterii** specifice pot fi stabilite de finanțatori”, semnalăm că teza întâi enumeră principii, și nu criterii. Prin urmare, se impune revederea și reformularea normei.

La **alin. (3)**, pentru o informare corectă, menționarea actului normativ se va face astfel: „**potrivit dispozițiilor Legii**

contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare”.

Pe de altă parte, recomandăm completarea normei cu prevederi referitoare la **dobânzile și penalitățile de întârziere** și la constituirea sumelor datorate drept creanțe bugetare, precum și cu prevederi referitoare la individualizarea acestora de către organele abilitate, în acord cu dispozițiile **art. 73¹ din Legea nr. 500/2002** privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de intenția de reglementare.

La **alin. (4) teza întâi**, modul de redactare a normei este defectuos și lipsit de claritate, motiv pentru care este necesară revederea și reformularea acesteia, astfel încât să fie asigurată concordanța cu prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, potrivit căroră *„actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie”.*

De asemenea, în ceea ce privește norma preconizată pentru **teza a doua**, precizăm faptul că art. 1 alin. (6) se referă la elaborarea unor ghiduri și nu a unor criterii, fiind necesară și revederea normei de trimitere la acest element structural. Totodată, pentru un plus de rigoare în exprimare, recomandăm ca norma să fie reformulată astfel: **„Criteriile pentru stabilirea granturilor de repatriere și procedura de alocare a acestora pe unități și instituții de învățământ se aprobă prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi, potrivit ...”.**

9. La **art. 4**, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, propunem ca acesta să fie reformulat astfel:

„Art. 4. - În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul aprobă **prin hotărâre** normele metodologice de aplicare a acesteia”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 369/10.04.2024